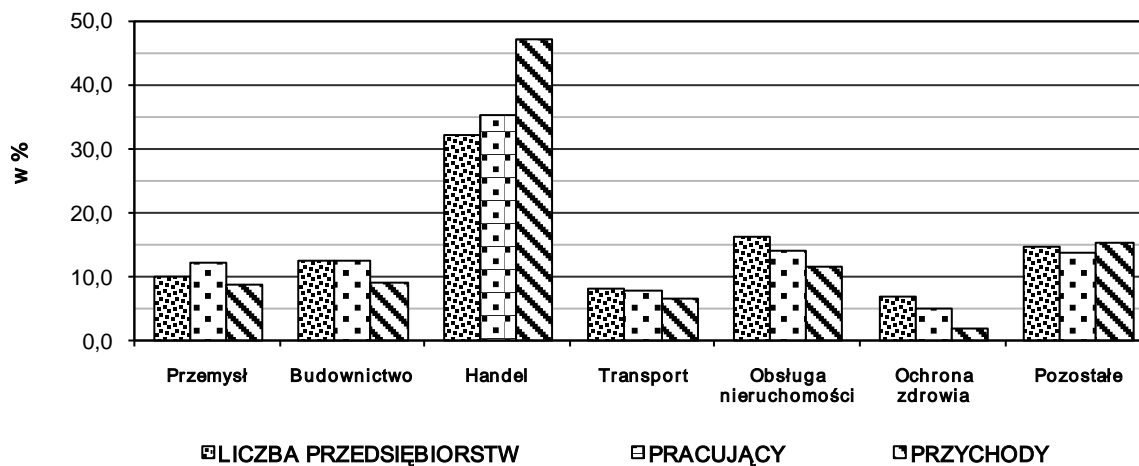

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA PRZEDSIĘBIORSTW O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB W 2008 R.

W Polsce w 2008 r. prowadziło działalność 1780 tys. przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób¹, co oznacza wzrost w stosunku do 2007 r. o 4,2%. W grupie tej 1696 tys. stanowiły jednostki należące do osób fizycznych (wzrost o 5,0% w stosunku do 2007 r.), zaś 84 tys. – osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (spadek liczby jednostek o 9,7%). Najbardziej znaczący wzrost liczby najmniejszych jednostek odnotowano w edukacji (16,9%), ochronie zdrowia (12,5%) i budownictwie (11,6%). Największe spadki odnotowano w leśnictwie (spadek o 4,6%) i transporcie (2,5%). Podobnie jak w latach poprzednich, największy odsetek zbiorowości mikro-przedsiębiorstw stanowiły jednostki handlowe (32,0%), zajmujące się obsługą nieruchomości i firm (16,1%), budowlane (12,4%), przemysłowe (10,0%) oraz transportowe (8,1%).

**Mikro-przedsiębiorstwa
według podstawowego rodzaju działalności**

W 2008 r. liczba pracujących w najmniejszych przedsiębiorstwach wyniosła 3683 tys. osób (wzrost o 3,2% w stosunku do 2007 r.), w tym 2945 tys. osób, dla których było to główne miejsce pracy (spadek o 0,8%). Największy przyrost liczby pracujących nastąpił w edukacji (o 18,3%) i hotelarstwie (o 13,9%), spadła natomiast liczba pracujących w przemyśle (o 6,1%), rybactwie (o 13,4%) i leśnictwie (o 15,4%).

¹ Informację opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2008 r., realizowanego na formularzu SP-3.

Podobnie jak przed rokiem, spośród wszystkich pracujących w mikro-przedsiębiorstwach najczęściej osób związanych było z działalnością: handlową (35,3%), z zakresu obsługi nieruchomości i firm (14,0%), budowlaną (12,5%) i przemysłową (12,1%). Z ogólnej liczby pracujących w mikro-przedsiębiorstwach, 89,6% pracowało w podmiotach osób fizycznych, a 10,4% w przedsiębiorstwach osób prawnych i jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

W 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego wyniosło 1614 zł wobec 1504 zł w 2007 r. W podmiotach osób fizycznych ukształtowało się ono na poziomie 1395 zł, dla jednostek osób prawnych – 2644 zł (wobec odpowiednio 1248 zł i 2536 zł w 2007 r.). Najwyższe wynagrodzenia odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się obsługą nieruchomości i firm (2040 zł) i ochroną zdrowia (1838 zł), natomiast najniższe – w działalności związanej z leśnictwem (1228 zł).

Mikro-przedsiębiorstwa uzyskały przychody z prowadzonej działalności w wysokości 708,2 mld zł. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową wypracowały prawie połowę (47,1%) tych przychodów, jednostki prowadzące działalność z zakresu obsługi nieruchomości i firm – 11,6%, jednostki prowadzące działalność z zakresu pośrednictwa finansowego – 11,0%, budowlane – 8,9%, a przemysłowe – 8,6%. W 2008 r. przeciętne przychody na jednego pracującego wyniosły 192,3 tys. zł i podobnie jak przed rokiem były one najwyższe w jednostkach prowadzących działalność związaną z pośrednictwem finansowym (815,2 tys. zł), a najniższe – w hotelarstwie (65,1 tys. zł). Duże zróżnicowanie obserwuje się także w przychodach w przeliczeniu na jeden zakład (od 1252,8 tys. zł w pośrednictwie finansowym do 115,4 tys. zł w ochronie zdrowia).

W 2008 r. najmniejsze przedsiębiorstwa poniosły koszty w wysokości 609,8 mld zł, co przeliczając na jeden zakład daje przeciętnie kwotę 342,5 tys. zł, natomiast w przeliczeniu na jednego pracującego – 165,6 tys. zł.

Relacja między ponoszonymi przez przedsiębiorstwa kosztami a osiąganymi przychodami kształtowała się przeciętnie na poziomie 86,1%, oznacza to spadek w stosunku do 2007 r. o 1 punkt procentowy. Najwyższy udział kosztów w przychodach wykazały przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu (93,3%) oraz hotelarstwa (89,7%), najniższy – jednostki zajmujące się ochroną zdrowia (60,0%), leśnictwem (61,3%) oraz rybactwem (71,5%).

W 2008 r. nakłady inwestycyjne ogółem poniesione przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9 osób wyniosły 19650 mln zł, w tym nakłady na nowe środki trwałe i modernizację istniejących 16948 mln zł (w 2007 r. odpowiednio 17437 mln zł i 15876 mln zł). Z nakładów ogółem na budynki przeznaczono 7093 mln zł (36,1% ogółu nakładów poniesionych przez najmniejsze podmioty), środki transportu – 6565 mln zł (33,4%), maszyny – 4214 mln zł (21,4%), zakup gruntu 1778 mln zł – (9,0%).

W układzie terytorialnym – podobnie jak w latach ubiegłych – najczęściej mikro-przedsiębiorstw prowadziło działalność na terenie województwa mazowieckiego (15,8% całej zbiorowości), śląskiego (12,7%) i wielkopolskiego (10,2%), najmniej w województwach: opolskim (2,1%), lubuskim (2,4%) oraz podlaskim (2,6%).

W stosunku do liczby mieszkańców, najwyższe wskaźniki charakteryzują województwa zachodniopomorskie, pomorskie i mazowieckie (odpowiednio: 61, 56 i 54 firmy na 1000 mieszkańców), natomiast najmniejsze – województwa lubelskie oraz podkarpackie (32 i 34 firm na 1000 mieszkańców).

W województwie mazowieckim pracowało 16,1% łącznej liczby pracujących w mikro-przedsiębiorstwach, a w śląskim – 13,2%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba pracujących w najmniejszych podmiotach kształtowała się w przedziale od 66 osób w województwie lubelskim do 118 w zachodniopomorskim.

Najwyższe przychody na 1 zakład osiągnęły przedsiębiorstwa działające na terenie województw: mazowieckiego – 573,6 tys. zł, zachodniopomorskiego – 471,1 tys. zł i podkarpackiego 416,1 tys. zł, najniższe – w województwach: łódzkim – 308,9 tys. zł, warmińsko-mazurskim – 329,1 tys. zł i podlaskim – 323,4 tys. zł. Znaczne dysproporcje występują także w poziomie uzyskiwanych przychodów w przeliczeniu na 1 pracującego: kształtowały się one od 272,2 tys. zł w województwie mazowieckim do 150,7 tys. zł w łódzkim.

Najwyższe koszty w przeliczeniu na 1 zakład poniosły przedsiębiorstwa w województwach: mazowieckim – 519,2 tys. zł, podkarpackim – 373,4 tys. zł oraz małopolskim – 340,0 tys. zł, najniższe – firmy z województwa łódzkiego – 266,8 tys. zł, warmińsko-mazurskiego – 273,8 tys. zł oraz podlaskiego – 275,5 tys. zł. Od kilku lat przedsiębiorstwa z województwa mazowieckiego i podkarpackiego ponoszą także najwyższe koszty w przeliczeniu na 1 pracującego (w 2008 r. odpowiednio 246,4 tys. zł oraz 178,2 tys. zł), najniższe – podmioty z województwa łódzkiego (130,2 tys. zł), warmińsko-mazurskiego (135,8 tys. zł) oraz lubelskiego (137,7 tys. zł).

Wskaźnik udziału kosztów w przychodach w układzie terytorialnym kształtował się od 61,7% w województwie zachodnio-pomorskim do 90,5% w mazowieckim.

Znaczne zróżnicowanie odnotowano także w przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto w przeliczeniu na jednego zatrudnionego. Było ono najwyższe w województwie mazowieckim (1965 zł) i dolnośląskim (1712 zł), a najniższe – w województwie świętokrzyskim (1415 zł) oraz lubelskim (1433 zł).

TABL. 1. PRZEDSIĘBIORSTWA, PRACUJĄCY, PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE WEDŁUG PODSTAWOWEGO RODZAJU DZIAŁALNOŚCI (PKD 2004) W 2008 R. W PODMIOTACH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM			Przeciętne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w zł
	liczba jednostek	pracujący	w tym dla których jest to główne miejsce pracy		
OGÓŁEM	1 780 430	3 682 679	2 945 108	1 342 227	1 614
Sekcja A (dział 02) LEŚNICTWO	9 385	20 971	17 979	8 597	1 228
Sekcja B (dział 05) RYBACTWO	1 021	2 479	1 980	902	1 574
Sekcja C + D + E PRZEMYSŁ	178 558	445 171	370 179	199 422	1 598
Sekcja F BUDOWNICTWO	221 654	460 836	376 555	189 650	1 463
Sekcja G HANDEL I NAPRAWY	569 109	1 299 215	1 082 072	498 964	1 601
Sekcja H HOTELE I RESTAURACJE ...	60 254	164 018	139 046	62 200	1 329
Sekcja I TRANSPORT, GOSPODAR- KA MAGAZYNOWA I ŁĄCZ- NOŚĆ	144 371	284 925	230 296	107 895	1 545
Sekcja J POŚREDNICTWO FINAN- SOWE	62 171	95 542	68 450	22 100	1 575
Sekcja K (dz.70,71,72,73,74) OBŚŁUGA NIERUCHO- MOŚCI I FIRM;	286 009	516 580	389 700	161 926	2 040
Sekcja M EDUKACJA	35 306	57 089	36 985	13 149	1 619
Sekcja N (klasy 85.11-85.32) OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	121 005	177 963	118 247	35 380	1 838
Sekcja O (dział 90,92,93) DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA.	91 586	157 891	113 620	42 042	1 393

TABL. 2. PRZYCHODY I KOSZTY W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG PODSTAWOWEGO RODZAJU DZIAŁALNOŚCI (PKD 2004) W 2008 R. W PODMIOTACH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody			Koszty			Udział kosztów w przychodach
	ogółem	na 1 zakład	na 1 pracującego	ogółem	na 1 zakład	na 1 pracującego	
	w tysiącach złotych						
O G Ó Ł E M	708 191 011	397,8	192,3	609 837 091	342,5	165,6	86,1
Sekcja A (dział 02) LEŚNICTWO	1 911 772	203,7	91,2	1 171 404	124,8	55,9	61,3
Sekcja B (dział 05) RYBACTWO	166 004	162,6	67,0	118 685	116,2	47,9	71,5
Sekcja C + D + E PRZEMYSŁ	60 992 827	341,6	137,0	50 661 017	283,7	113,8	83,1
Sekcja F BUDOWNICTWO	62 940 112	284,0	136,6	48 821 529	220,3	105,9	77,6
Sekcja G HANDEL I NAPRAWY	333 785 153	586,5	256,9	311 418 374	547,2	239,7	93,3
Sekcja H HOTELE I RESTAURACJE ...	10 684 130	177,3	65,1	9 578 897	159,0	58,4	89,7
Sekcja I TRANSPORT, GOSPODAR- KA MAGAZYNOWA I ŁĄCZ- NOŚĆ	46 439 098	321,7	163,0	41 548 394	287,8	145,8	89,5
Sekcja J POŚREDNICTWO FINAN- SOWE	77 888 986	1 252,8	815,2	61 966 941	996,7	648,6	79,6
Sekcja K (dz.70,71,72,73,74) OBSŁUGA NIERUCHO- MOŚCI I FIRM; NAUKA	82 358 962	288,0	159,4	62 818 362	219,6	121,6	76,3
Sekcja M EDUKACJA	4 653 036	131,8	81,5	3 670 043	104,0	64,3	78,9
Sekcja N (klasy 8511-8532) OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	13 959 088	115,4	78,4	8 380 453	69,3	47,1	60,0
Sekcja O (dział 90,92,93) DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA.	12 411 845	135,5	78,6	9 682 990	105,7	61,3	78,0

TABL. 3. PRZEDSIĘBIORSTWA, PRACUJĄCY ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2008 R. W PODMIOTACH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB

WOJEWÓDZTWA	Przedsiębiorstwa		Pracujący		Przeciętna liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w zł
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców		
OGÓŁEM	1 780 430	46,7	3 682 679	96,6	1 342 227	1 614
Dolnośląskie	129 583	45,0	257 637	89,5	92 393	1 712
Kujawsko-pomorskie	79 678	38,5	166 253	80,4	63 121	1 478
Lubelskie	68 038	31,5	143 664	66,5	50 352	1 433
Lubuskie	42 502	42,1	87 260	86,5	32 957	1 551
Łódzkie	123 434	48,4	252 975	99,3	88 843	1 465
Małopolskie	161 565	49,2	342 439	104,2	123 284	1 531
Mazowieckie	281 618	54,1	593 418	114,0	226 678	1 965
Opolskie	37 885	36,7	78 374	75,9	29 033	1 560
Podkarpackie	71 437	34,0	149 732	71,3	54 597	1 435
Podlaskie	45 899	38,5	86 041	72,2	27 810	1 511
Pomorskie	124 493	56,1	257 577	116,1	94 435	1 697
Śląskie	225 851	48,6	485 793	104,6	178 320	1 550
Świętokrzyskie	47 362	37,2	96 853	76,1	35 076	1 415
Warmińsko-mazurskie	57 052	40,0	115 065	80,6	43 181	1 457
Wielkopolskie	181 387	53,4	369 931	108,9	132 547	1 554
Zachodniopomorskie	102 646	60,6	199 665	117,9	69 599	1 529